

**SYSTEM ŹRÓDEŁ PRAWA
FINANSOWEGO W PŁASZCZYŃNIE
MIĘDZYNARODOWEJ ORAZ W
PŁASZCZYŃNIE PRAWA UNII
EUROPEJSKIEJ**

Prawo Unii Europejskiej jako źródło prawa finansowego

Prawo Unii Europejskiej

Prawo UE

```
graph TD; A[Prawo UE] --> B[pierwotne]; A --> C[wtórne]
```

pierwotne

wtórne

Prawo pierwotne UE

- traktaty, które zawierają poszczególne kraje członkowskie; w istocie są to umowy o charakterze międzynarodowym;
- do prawa pierwotnego należą przede wszystkim: **traktaty założycielskie**, między innymi traktat paryski, traktaty rzymskie; traktat z Maastricht oraz **traktaty akcesyjne**;
- tworzą go także: **umowy zawierane przez poszczególne państwa członkowskie oraz umowy zmieniające traktaty** np.: Traktat z Amsterdamu, Traktat z Lizbony; traktat nicejski etc.;
- za prawa pierwotnego zalicza się także **ogóle zasady prawa UE**

Prawo wtórne UE

dyrektywy

rozporządzenia

decyzje

zalecenia

opinie

Prawo wtórne UE

Art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TFUE)

W celu wykonania kompetencji Unii instytucje przyjmują rozporządzenia, dyrektywy, decyzje, zalecenia i opinie.

Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Dyrektywa wiąże każde Państwo Członkowskie, do którego jest kierowana, w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawia jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków.

Decyzja wiąże w całości. Decyzja, która wskazuje adresatów, wiąże tylko tych adresatów.

Zalecenia i opinie nie mają mocy wiążącej.

Prawo UE jako źródło prawa finansów publicznych

Traktat o Unii Europejskiej:

- art. 16 ust. 1 TUE Rada pełni, wspólnie z Parlamentem Europejskim, funkcje prawodawczą i budżetową. Pełni funkcje określania polityki i koordynacji zgodnie z warunkami przewidzianymi w Traktatach.;
- art. 17 ust. 1 TUE Komisja wspiera ogólny interes Unii i podejmuje w tym celu odpowiednie inicjatywy. Czuwa ona nad stosowaniem Traktatów i środków przyjmowanych przez instytucje na ich podstawie. Nadzoruje stosowanie prawa Unii pod kontrolą Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. **Wykonuje budżet i zarządza programami.**(...);
- art. 41 TUE, który odnosi się do pokrywania wydatków, w szczególności z budżetu Unii Europejskiej

Prawo UE jako źródło prawa finansów publicznych – art. 41 TUE

1. Wydatki administracyjne ponoszone przez instytucje w związku z wykonywaniem niniejszego rozdziału są pokrywane z budżetu Unii.

2. Wydatki operacyjne ponoszone w związku z wykonywaniem niniejszego rozdziału są również pokrywane z budżetu Unii, z wyjątkiem wydatków przypadających na operacje mające wpływ na kwestie wojskowe i polityczno-obronne oraz przypadków, gdy Rada, stanowiąc jednomyślnie, postanowi inaczej.

Jeśli wydatki nie są pokrywane z budżetu Unii, ponoszą je Państwa Członkowskie według kryterium produktu krajowego brutto, chyba że Rada, stanowiąc jednomyślnie, postanowi inaczej. Państwa Członkowskie, których przedstawiciele w Radzie złożyli formalne oświadczenie na podstawie artykułu 31 ustęp 1 akapit drugi, nie są zobowiązane do wnoszenia wkładu w finansowanie operacji mających wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne.

3. Rada przyjmuje decyzję ustanawiającą szczególne procedury w celu zagwarantowania szybkiego dostępu do środków budżetowych Unii przeznaczonych na natychmiastowe finansowanie inicjatyw w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, a zwłaszcza działań przygotowawczych do misji, o których mowa w artykule 42 ustęp 1 i w artykule 43. Rada stanowi po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Działania przygotowawcze do misji, o których mowa w artykule 42 ustęp 1 i w artykule 43, które nie obciążają budżetu Unii, są finansowane z funduszu początkowego utworzonego ze składek Państw Członkowskich.

Rada, na wniosek wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, przyjmuje większością kwalifikowaną decyzje ustanawiające:

- a) warunki tworzenia i finansowania funduszu początkowego, w szczególności wysokość środków przekazywanych funduszowi,
- b) warunki zarządzania funduszem początkowym;
- c) warunki kontroli finansowej.

Prawo UE jako źródło prawa finansów publicznych

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

- Artykuł 119.

1. Dla osiągnięcia celów określonych w artykule 3 Traktatu o Unii Europejskiej, działania Państw Członkowskich i Unii obejmują, na warunkach przewidzianych w Traktatach, przyjęcie polityki gospodarczej opartej na ścisłej koordynacji polityk gospodarczych Państw Członkowskich, rynku wewnętrznym i ustaleniu wspólnych celów oraz prowadzonej w poszanowaniu zasady otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją.

2. Równolegle, na warunkach i zgodnie z procedurami przewidzianymi w Traktatach, działania te obejmują jedną walutę, euro, jak również określenie oraz prowadzenie jednolitej polityki pieniężnej i polityki wymiany walut, których głównym celem jest utrzymanie stabilności cen, oraz, bez uszczerbku dla tego celu, wspieranie ogólnych polityk gospodarczych w Unii, zgodnie z zasadą otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją.

3. Te działania Państw Członkowskich i Unii zakładają poszanowanie następujących zasad przewodnich: stabilnych cen, zdrowych finansów publicznych i warunków pieniężnych oraz trwałej równowagi płatniczej.

Prawo UE jako źródło prawa finansów publicznych

- Artykuł 123

1. Zakazane jest udzielanie przez Europejski Bank Centralny lub banki centralne Państw Członkowskich, zwane dalej "krajowymi bankami centralnymi", pożyczek na pokrycie deficytu lub jakichkolwiek innych kredytów instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii, rządowi centralnym, władzom regionalnym, lokalnym lub innym władzom publicznym, innym instytucjom lub przedsiębiorstwom publicznym Państw Członkowskich, jak również nabywanie bezpośrednio od nich przez Europejski Bank Centralny lub krajowe banki centralne ich papierów dłużnych.

2. Ustęp 1 nie ma zastosowania do publicznych instytucji kredytowych, które, w ramach utrzymywania rezerw przez banki centralne, korzystają ze strony krajowych banków centralnych i Europejskiego Banku Centralnego z takiego samego traktowania jak prywatne instytucje kredytowe.

Prawo UE jako źródło prawa finansów publicznych

▪ Artykuł 126

1. Państwa Członkowskie unikają nadmiernego deficytu budżetowego.

2. Komisja nadzoruje rozwój sytuacji budżetowej i wysokość długu publicznego w Państwach Członkowskich w celu wykrycia oczywistych błędów. Bada ona poszanowanie dyscypliny budżetowej na podstawie poniższych dwóch kryteriów:

a) czy stosunek między planowanym lub rzeczywistym deficytem publicznym a produktem krajowym brutto przekracza wartość odniesienia, chyba że:

- stosunek ten zmniejszył się znacznie oraz w sposób stały i osiągnął poziom bliski wartości odniesienia,

- lub przekroczenie wartości odniesienia ma charakter wyjątkowy oraz tymczasowy i stosunek ten pozostaje bliski wartości odniesienia;

b) czy stosunek między długiem publicznym a produktem krajowym brutto przekracza wartość odniesienia, chyba że stosunek ten zmniejsza się dostatecznie i zbliża się do wartości odniesienia w zadowalającym tempie.

Wartości odniesienia są sprecyzowane w Protokole w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, który jest załączony do Traktatów.

Protokół nr 12 w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu

Artykuł 1

Wartości odniesienia określone w artykule 126 ustęp 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej są następujące:

- 3 % dla stosunku planowanego lub rzeczywistego deficytu publicznego do produktu krajowego brutto wyrażonego w cenach rynkowych,
- 60 % dla stosunku zadłużenia publicznego do produktu krajowego brutto wyrażonego w cenach rynkowych.

Protokół nr 12 w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu

Artykuł 2

W artykule 126 wspomnianego Traktatu i w niniejszym Protokole:

- „**publiczny**” oznacza dotyczący całej władzy publicznej, czyli rządu centralnego, władz regionalnych lub lokalnych i funduszy ubezpieczeń społecznych, z wyłączeniem operacji handlowych, w rozumieniu Europejskiego Systemu Zintegrowanej Rachunkowości Gospodarczej,
- „**deficyt**” oznacza pożyczki netto, zgodnie z definicją w Europejskim Systemie Zintegrowanej Rachunkowości Gospodarczej,
- „**inwestycja**” oznacza tworzenie trwałego kapitału brutto, zgodnie z definicją w Europejskim Systemie Zintegrowanej Rachunkowości Gospodarczej,
- „**zadłużenie**” oznacza całkowitą sumę zadłużenia brutto w wartości nominalnej, występującą na koniec roku i skonsolidowaną dla wszystkich sektorów władzy publicznej, zgodnie z definicją zawartą w pierwszym tiret.

Prawo UE jako źródło prawa finansów publicznych

▪ art. 126 TFUE

3. **Jeśli Państwo Członkowskie nie spełnia wymogów jednego lub obu tych kryteriów, Komisja opracowuje sprawozdanie.** Sprawozdanie Komisji uwzględnia również to, czy deficyt publiczny przekracza publiczne wydatki inwestycyjne i uwzględnia wszelkie inne istotne czynniki, w tym średniookresową sytuację gospodarczą i budżetową Państwa Członkowskiego.

Komisja może także opracować sprawozdanie, jeśli mimo spełnienia wymagań wynikających z tych kryteriów uzna, że istnieje ryzyko nadmiernego deficytu w Państwie Członkowskim.

4. **Komitet Ekonomiczno-Finansowy wydaje opinie w odniesieniu do sprawozdania Komisji.**

5. Jeżeli Komisja uzna, że w Państwie Członkowskim istnieje nadmierny deficyt lub że taki deficyt może wystąpić, kieruje **opinię do danego Państwa Członkowskiego i informuje o tym Radę.**

6. **Rada, na wniosek Komisji i rozważywszy ewentualne uwagi danego Państwa Członkowskiego, decyduje, po dokonaniu ogólnej oceny, czy istnieje nadmierny deficyt.**

7. Jeżeli Rada stwierdzi, zgodnie z ustępem 6, że istnieje nadmierny deficyt, przyjmuje na zalecenie Komisji, bez nieuzasadnionej zwłoki, **zalecenia skierowane do danego Państwa Członkowskiego w celu położenia przez nie kresu tej sytuacji w oznaczonym terminie. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 8, zalecenia te nie zostają podane do publicznej wiadomości.**

Prawo UE jako źródło prawa finansów publicznych

8. W przypadku gdy Rada stwierdzi, że w odpowiedzi na jej zalecenia żadne skuteczne działanie nie zostało podjęte w oznaczonym terminie, może podać zalecenia do publicznej wiadomości.

9. Jeśli Państwo Członkowskie w dalszym ciągu nie realizuje zalecenia Rady, może ona wezwać dane Państwo Członkowskie do przyjęcia w wyznaczonym terminie środków zmierzających do takiego ograniczenia deficytu, jakie zostanie uznane przez Radę za niezbędne do zaradzenia sytuacji.

W takim przypadku Rada może zażądać od danego Państwa Członkowskiego przedstawienia sprawozdań według precyzyjnego harmonogramu, aby móc zbadać wysiłki dostosowawcze podjęte przez to Państwo Członkowskie.

10. Prawa wniesienia skargi przewidziane w artykułach 258 i 259 nie mogą być wykonywane w ramach ustępów 1-9 niniejszego artykułu.

Prawo UE jako źródło prawa finansów publicznych

11. Tak długo jak Państwo Członkowskie nie stosuje się do decyzji przyjętej na podstawie ustępu 9, Rada może zdecydować o zastosowaniu lub, w odpowiednim przypadku, o wzmocnieniu jednego lub kilku z następujących środków:

- zażądać od danego Państwa Członkowskiego, aby opublikowało dodatkowe informacje, które określi Rada, przed emisją obligacji i papierów wartościowych,
- wezwać Europejski Bank Inwestycyjny do ponownego rozważenia polityki udzielania pożyczek wobec danego Państwa Członkowskiego,
- zażądać złożenia w Unii przez dane Państwo Członkowskie nieoprocentowanego depozytu o stosowanej wysokości aż do czasu, gdy, w ocenie Rady, nadmierny deficyt zostanie skorygowany,
- nałożyć grzywnę w stosownej wysokości.

Przewodniczący Rady informuje Parlament Europejski o podjętych decyzjach.

12. Rada uchyła wszystkie lub niektóre swoje decyzje lub zalecenia określone w ustępach 6-9 i 11, w miarę jak nadmierny deficyt został, w ocenie Rady, skorygowany. Jeśli Rada uprzednio podała zalecenia do publicznej wiadomości, to z chwilą uchycenia decyzji przewidzianej w ustępie 8 oświadcza publicznie, że nie ma już nadmiernego deficytu w tym Państwie Członkowskim.

Prawo UE jako źródło prawa finansów publicznych

W 2011 roku państwa UE przyjęły tzw. **szczęściopak**, czyli **pakiet 5 rozporządzeń i 1 dyrektywy**. Jego regulacje mają wzmocnić unijny Pakt Stabilności i Wzrostu oraz pomóc w przyszłości uniknąć kryzysów finansowych w państwach członkowskich UE.

Prawo UE jako źródło prawa finansów publicznych

„Szczęściopak”:

- **dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 roku w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.Urz.UE.L 2011 Nr 306, str. 41);**
- **rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1173/2011 z dnia 16 listopada 2011 roku w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego w strefie euro (Dz.Urz.UE.L 2011 Nr 306, str. 1.), (nie obowiązuje w Polsce);**
- **rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1174/2011 z dnia 16 listopada 2011 roku w sprawie środków egzekwowania korekty nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej w strefie euro (Dz.Urz.UE.L 2011 Nr 306, str. 8.), (nie obowiązuje w Polsce);**
- **rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1175/2011 z dnia 16 listopada 2011 roku zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych (Dz.Urz.UE.L 2011 Nr 306, str. 12 ze zm.);**
- **rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 roku w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.Urz.UE.L 2011 Nr 306, str. 25.);**
- **rozporządzenie Rady (UE) nr 1177/2011 z dnia 8 listopada 2011 roku zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.Urz.UE.L 2011 Nr 306, str. 33.);**

Prawo UE jako źródło prawa finansów publicznych

„Unijny kodeks celny”:

- **rozporządzenie** Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 roku **ustanawiające unijny kodeks celny** (Dz.Urz.UE.L 2013 Nr 269, str. 1 ze zm.)

Prawo UE jako źródło prawa podatkowego

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej:

- **Artykuł 113**

Rada, stanowiąc jednomyślnie zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy dotyczące harmonizacji ustawodawstw odnoszących się do podatków obrotowych, akcyzy i innych podatków pośrednich w zakresie, w jakim harmonizacja ta jest niezbędna do zapewnienia ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz uniknięcia zakłóceń konkurencji.

Prawo UE jako źródło prawa podatkowego

Dyrektywy w zakresie podatku od wartości dodanej:

- dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.Urz.UE.L Nr 347, str. 1 ze zm.), **dyrektywa 112**;
- dyrektywa Rady 2008/9/WE określająca szczegółowe zasady zwrotu podatku od wartości dodanej, przewidzianego w dyrektywie 2006/112/WE, podatnikom niemającym siedziby w państwie członkowskim zwrotu, lecz mającym siedzibę w innym państwie członkowskim (Dz.Urz.UE.L 2008 Nr 44, str. 23 ze zm.);
- dyrektywa Rady 2007/74/WE z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zwolnienia towarów przywożonych przez osoby podróżujące z państw trzecich z podatku od wartości dodanej i akcyzy (Dz.Urz.UE.L Nr 346, str. 6);

Prawo UE jako źródło prawa podatkowego

Dyrektywy w zakresie podatku akcyzowego:

- dyrektywa Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie **ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego**, uchylająca dyrektywę 92/12/EWG (Dz.Urz.UE.L 2009 Nr 9, str. 12)
- dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania **produktów energetycznych i energii elektrycznej** (Dz.Urz.UE.L 2003 Nr 283, str. 51 ze zm.);
- dyrektywa Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury **podatków akcyzowych od alkoholi i napojów alkoholowych** (Dz.Urz.UE.L 1992 Nr 316, str. 21);
- dyrektywa Rady 2011/64/UE z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie struktury oraz **stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych**

Prawo UE jako źródło prawa podatkowego

Inne dyrektywy:

- dyrektywa Rady 2011/96/UE z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku **spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich** (Dz.Urz.UE.L Nr 345, str. 8 ze zm.);
- dyrektywy Rady 2008/7/WE z dnia 12 lutego 2008 r. dotyczącej **podatków pośrednich od gromadzenia kapitału** (Dz.Urz.UE.L 2008 Nr 46, str. 11 ze zm.);
- dyrektywa Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu **przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania**, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego; **dyrektywa ATAD**

Prawo UE jako źródło prawa podatkowego

Rozporządzenia:

- **rozporządzenie wykonawcze Rady nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.Urz.UE.L Nr 77, str. 1 ze zm.);**
- rozporządzenie wykonawcze Komisji 2016/379 z dnia 11 marca 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 684/2009 w odniesieniu do danych przekazywanych przy użyciu skomputeryzowanych procedur przemieszczania wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy (Dz.Urz.UE.L Nr 72, str. 13)

Prawo UE jako źródło prawa bankowego

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej:

- art. 56

W ramach poniższych postanowień ograniczenia w swobodnym świadczeniu usług wewnątrz Unii są zakazane w odniesieniu do obywateli Państw Członkowskich mających swe przedsiębiorstwo w Państwie Członkowskim innym niż państwo odbiorcy świadczenia.

- art. 63

1. W ramach postanowień niniejszego rozdziału zakazane są wszelkie ograniczenia w przepływie kapitału między Państwami Członkowskimi oraz między Państwami Członkowskimi a państwami trzecimi.

2. W ramach postanowień niniejszego rozdziału zakazane są wszelkie ograniczenia w płatnościach między Państwami Członkowskimi oraz między Państwami Członkowskimi a państwami trzecimi.

Prawo UE jako źródło prawa bankowego

■ art. 282

1. Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne stanowią Europejski System Banków Centralnych (ESBC). Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne Państw Członkowskich, których walutą jest euro, tworzące Eurosystem, prowadzą politykę pieniężną Unii.
2. ESBC jest kierowany przez organy decyzyjne Europejskiego Banku Centralnego. Głównym celem ESBC jest utrzymywanie stabilności cen. Bez uszczerbku dla tego celu, wspiera on ogólne polityki gospodarcze w Unii, mając na względzie przyczynianie się do osiągnięcia celów Unii.
3. **Europejski Bank Centralny ma osobowość prawną.** Ma wyłączne prawo do upoważniania do emisji euro. Jest niezależny w wykonywaniu swoich uprawnień oraz w zarządzaniu swoimi finansami. Instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii oraz rządy Państw Członkowskich szanują tę niezależność.
4. Europejski Bank Centralny przyjmuje środki niezbędne do wykonywania swoich zadań zgodnie z artykułami 127-133, artykułem 138 oraz warunkami przewidzianymi w Statucie ESBC i EBC. Zgodnie z tymi artykułami Państwa Członkowskie, których walutą nie jest euro, a także ich banki centralne zachowują swoje kompetencje w kwestiach pieniężnych.
5. W zakresie swoich uprawnień Europejski Bank Centralny jest konsultowany w sprawie każdego projektu aktu Unii i każdego projektu regulacji na poziomie krajowym oraz może wydawać opinie.

Prawo UE jako źródło prawa bankowego

- **art. 127**

1. **Głównym celem Europejskiego Systemu Banków Centralnych, zwanego dalej »ESBC«, jest utrzymanie stabilności cen.** Bez uszczerbku dla celu stabilności cen, ESBC wspiera ogólne polityki gospodarcze w Unii, mając na względzie przyczynianie się do osiągnięcia celów Unii ustanowionych w artykule 3 Traktatu o Unii Europejskiej. ESBC działa w poszanowaniu zasady otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją, sprzyjając efektywnej alokacji zasobów oraz zgodnie z zasadami określonymi w artykule 119.

- **art. 128**

1. **Europejski Bank Centralny ma wyłączne prawo do upoważniania do emisji banknotów euro w Unii.** Banknoty takie mogą emitować Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne. Banknoty emitowane przez Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne są jedynym legalnym środkiem płatniczym w Unii.

2. Państwa Członkowskie mogą emitować monety euro, z zastrzeżeniem zgody Europejskiego Banku Centralnego co do wielkości emisji. Rada, na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Europejskim Bankiem Centralnym, może przyjąć środki w celu zharmonizowania nominałów i specyfikacji technicznych wszystkich monet przeznaczonych do obiegu, w zakresie, w jakim jest to niezbędne do zapewnienia należytego ich obiegu w Unii.

Prawo UE jako źródło prawa bankowego

Protokół nr 4 w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC) i Europejskiego Banku Centralnego (EBC)

Prawo UE jako źródło prawa bankowego

Rozporządzenia:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie **wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych**, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE. L 2013 Nr 176, str. 1), określane mianem **rozporządzenia CRR**;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE

Prawo UE jako źródło prawa bankowego

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2012 z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie krótkiej sprzedaży i wybranych aspektów dotyczących swapów ryzyka kredytowego;
- rozporządzenie Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzające Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (rozporządzenie w sprawie Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego)

Prawo UE jako źródło prawa bankowego

Dyrektywy:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków **dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi**, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz. Urz. UE L 176), określana mianem **dyrektywy CRD IV**;
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. **ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych** (Dz. Urz. UE L 173/190), określana mianem **dyrektywy BRR**;
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku, określana mianem **dyrektywy w sprawie nadużyć**;
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie **rynków instrumentów finansowych** oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE, określana mianem **dyrektywy MiFID II**;

Prawo UE jako źródło prawa bankowego

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie **systemów gwarancji depozytów** (wersja przekształcona) (Dz.Urz.UE.L 2014 Nr 173, str. 149) – **dyrektywa DGSD**.

Prawo międzynarodowe jako źródło prawa finansowego

Prawo międzynarodowe jako źródło prawa finansów publicznych

- Europejska konwencja ramowa o współpracy transgranicznej między wspólnotami i władzami terytorialnymi z dnia 21 maja 1980 roku (Dz.U. z 1993 Nr 61, poz. 287.);
- **Europejska Karta Samorządu Lokalnego**, sporządzona w Strasburgu w dniu 15 października 1985 roku (Dz.U. z 1994 Nr 124, poz. 607 ze zm.)

Prawo międzynarodowe jako źródło prawa podatkowego

Umowy dwustronne o unikaniu podwójnego opodatkowania:

- Konwencję między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austriacką o zapobieganiu dwukrotnemu pobieraniu **podatku spadkowego** z dnia 24 listopada 1927 r. (Dz.U. z 1928 r. nr 61, poz. 557; ratyfikowana ustawą z dnia 24 czerwca 1927 r. (Dz.U. z 1927 r. nr 63, poz. 551));
- Konwencję między Rzeczpospolitą Polską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzoną w Bernie w dniu 2 września 1991 r. (Dz.U. 1993 Nr 22, poz. 92 ze zm.);
- wykaz UPO: [tutaj](#)

Prawo międzynarodowe jako źródło prawa podatkowego

Umowy dwustronne mające na celu zwolnienie z opodatkowania:

- umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o statusie sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych Ameryki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 11 grudnia 2009 r. (Dz.U. 2010 Nr 66, poz. 422).

Umowy wielostronne:

- Konwencja o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych z dnia 25 stycznia 1988 r. (Dz.U. 1998 Nr 141, poz. 913 ze zm.);
- Konwencja o opodatkowaniu pojazdów drogowych wykonujących międzynarodowy przewóz towarów sporządzona w Genewie dnia 14 grudnia 1956 r. (Dz.U. 1970 Nr 4, poz. 29).

Prawo międzynarodowe jako źródło prawa bankowego

- umowa o utworzeniu **Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju Gospodarczego**, zawarta w Bretton Woods dnia 22 lipca 1944 r. (Dz.U. 1948 Nr 40, poz. 292);
- umowa o utworzeniu **Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju** z dnia 29 maja 1990 r. (Dz.U. 1994 Nr 100, poz. 483 ze zm.).